

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto III.

V Celoveci 10. marca 1884.

Št. 5.

Pesem koroških Slovencev.

Besede Lovro Toman-ove.

Stopaj.

Kviš-ku brat-je, du-še mi-le! S slovom, z djanjem vsi za dom! Kli-če-jo nas

slav-ne Vi-le V ko-lo k bratom Slav-ja-nom. I. Da smo tu-di mi Slo-va-ni,
II. Pri-ča to nam zgo-do-vi-na,

Da slo-vensk je Go-ra-tan, Na-rod naš do-ka-ze hra-ni,
Pri-ča kraj-nih sto i-mén, Pri-ča ču-tov nam mi-li-na,

Je-zik naš in duh in stan. mi smo člen.

Da Capo al Fine.

* Štev. 4, prva stran, 8. kitica namesto: Kasne pes ni, beri: Krasne pesmi.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovške okolice. (Nekaj socijalističnega; — ubog mrlič; — „Alpenrose“.) Opravila moja kličejo me večkrat v Borovlje. Podam se proti Žihpoljam na Rakov brod. Ne vem, zakaj letam s ljudje ta brod od nekaj časa semle tako prekrstili. Ko pridem v Medborovnice, zvedel sem to-le dogodbo. V nekej stranskej koči se zbere nekaj puškarskih pomagačev, tem se pridruži še nekaj drugih tovarišev, tako da jih je bilo okoli 20 vseh skupaj. Tu si dajo prinesiti žganja — to pa je bila še skrivnost, kdo da ga jim je plačal? Štiri od teh se spravijo med tukajšnjega kafetarja, ki se že nekaj let sem tudi nekoliko s puškarijo vkarja, s silo mu odtrgajo primaž ali šraub in ga tu pri mlinu v šum vržejo, ker je pri delu kup kazil. Tožba bode pokazala, kakošna pogača bode iz te moke. Tako počenjajo sami živi socijalisti! — Pridši v Borovlje slišim, da je Matevž umrl, saj sem ga dobro poznal, ki je že toliko let po Borovljah dno delal. Pripoveduje mi nek znanec, da mu pa slovesa nočejo zvoniti; ali je tako hud mraz, da so zvonovi zmrznili? Ljudje so se čudili in nekteri tudi mrmrali. — Snidem se tudi z nekim mladim prijateljem in se pogovarjava o pevskem društvu „Alpenrose“. Pravil mi je, kako da se je lansko jesen društvo „Alpenrose“ moško obneslo pri pevski veselici. Vesel mu čestitam in ga med drugim tudi baram, koliko in katere slovenske pesmi so tudi zraven nemških zapeli? Prijatelj me debelo pogleda ter odvrne: „Nobene“. „Ali res nobene ne znate?“ „Nekatere smo se naučili pa le za „hec“. Bog je dal Slovincu dar jezika, bister um, jasen in krasen glas! Nehvaležni človek pa vse te od Boga prejete darove smatra ali ima le za „hec“. — Nebeški Oče odpusti jim, saj ne vejo, kaj delajo!

Iz Beljaka. (Cerkveno petje.) Stanujem v Belaku, moja opravila me vodijo križem sveta, ob nedeljah in praznikih pa obiskujem božjo službo, kjer si bodi. Slišal sem orglanje in petje v Beljaku, v Nemškem Plajbergu, v Šmohoru, na Brdu in drugod. Po vseh teh farah in še tudi po drugih sem slišal pred-, med- in poigre ravno tiste, skladbe so gosp. Antona Hinterlechner-ja, organista pri fari v Beljaku. Skladbe tega gospoda so se povsod hvalile, zatorej sem se čudil, zakaj da bi le na Brdu imele za nič biti, le same poskočnice, nepripravne za cerkev. Meni se pa dozdeva, da petje in orglanje Grafenauerjevo nekterim ne dopade le zavoljo tega, ker je slovensko. Slišal sem petje in orglanje na Brdu tudi tedaj, ko je gosp. nadučitelj z otroci pel. Tedaj je bilo petje izključljivo nemško, kar marsikom ni bilo po godu. Zatorej sem slišal na svoje ušesa, da jih je veliko, ki so veseli, da je to prenehalo in se spet slovensko jelo peti. Naj se torej družina Grafenauerja ne da nikomur motiti. Gosp. Grafenauer je stavil orgle na sv. Višarjah, v stolnej cerkvi v Celovci in v veliko drugih krajeh. Njegovo ime slovi po vsej pravici!

Iz Beljaške okolice. (Nekaj o veselem večeru v Celovcu.) Veseli večer Celovške čitalnice, ki je bil zadnji v letošnjem predpustu, se je prav sijajno izvršil. Bil je mnogobrojno obiskan in je bil tudi tako vesel, da so nam te kratke ure res prehitro pretekle. Čveterospevi so tako lepo,

zdej mogočno, zdej zopet nežno doneli, da je na vsako točko donelo od poslušalcev splošno odobravanje. Posebno pohvalo pa je zaslužil samospev s spremljevanjem na glasoviru, kterega ste dve gospice prednašale. Milodoneči glas in nežno spremljevanje na glasoviru bilo je čarobno in v srce se gajoče. Z eno besedo: tu so se slišale prave slovenske, domoljubne pesni. Nehote sem si mislil: tu sem naj bi prišli poslušat tisti zaspani in mrzli koroški Slovenci, ki mislijo, da se le v nemškem jeziku da lepo popevati, in da Slovenci še skladb nimamo takih, ktere bi se dale pri veselica prednašati. Tu bi bili spoznali zaklad, kterega naš mili materni jezik v sebi hrani, in kterega slovenski komponisti v prelepih skladbah nam podajajo. — Naj še pristavimo, da je komična „oda kavi“, ktero je unajni ud g. C. izvrstno predaval, mnogo smeha preuzročila. Še le proti polnoči se je vesela družba poslovila.

Iz Zarij na nemškem Koroškem. (Očitna zahvala.) V Zarijah je 185 katoličanov, in 1384 luterancev. Farna cerkev lepo na hribcu leži in ima lepo vbrane zvonove. Bila je jako zanemarjena. Bog nam je poslal poštenega, z malim dobičkom zadovoljnega moža, kteri je nam cerkev od zunaj in znotraj prav lepo in stanovitno popravil. Cerkveni pod je položil iz cementnih ceglav, stole iz jasenovega lesa umetno izrezal, oltarje pozlačil in cerkev izmajal. Ta mož je mojster Alois Košir, iz Ljubna na Kranjskem. Lepo zahvalo mu očitno izrekamo. K popravljenni naše farne cerkve so darovali Svitli cesar 200 gld. in milostljivi škof 100 gld. Bog jim plati stotokrat!

Odkod je to? (Slovenska kmetica in nemškoliberalni šolski načelnik.) Neka poštna slovenska kmetica nam piše to-le in je pripravljena, na to vsako uro prišeči. Eden mojih sinov, kteri je rojen 20. januarja leta 1870, tedaj že v 15. letu, od svečnice tega leta šole ni več obiskal, ker sem mislila, da otrok, ki je že celih 8 let v šoli hlače tergal, bo gotovo že dobro brati, pisati in računati znal, in da je tedaj zdej treba, da se tudi kmetiških del delati nauči. Al vendar, kaj se zgodi? — Bilo mi je pred kratkim od šolskega „Obmana“ poslano povelje, da naj se pred njim prikažem in naznanim, zakaj da mojega sina v šolo več ne pošiljam. Pa zoper to povelje se nimam pritožiti, dro se pa pritožiti imam zoper to, da se je sirovo in nekrščansko obnašal šolski gosp. načelnik proti meni. Ko sem namreč njegovemu povelju pokorna, pred njega stopila in mu povedala, zakaj da moj sin iz šole ostaja, tedaj se on nad mano slabi ženski zadere, kakor turški paša, od kterih sem že večkrat brala, in mi po nemško, poslušajte, kaj! reče: „Hören sie nur auf den „Mir“ und die Pfaffen, sie werden dann schon sehen, wohin sie kommen; denn diese wollen das Volk in den Sumpf der Unwissenheit bringen, sie wollen, dass die Leute nichts lernen sollen. — Jaz baram, ali se šolskemu načelniku tako govoriti spodobi? Jaz pridem pred njega, da se zavolj šolske zamude mojega sina nad njim opravičim, on pa pri tej priložnosti, namesto mi pomagati, me le grdo zavoljo tega graja in zmirja, da prebiram „Mir“, da poslušam v cerkvi besedo božjo in spolnujem moje krščanske dolžnosti? Ali morebiti nova polajšava šolske postave tako zapoveduje?

Bolj je morebiti le liberalna omika in modrost našega načelnika taka? Pa če sem tudi le borna Koroška kmetica, tako vendar vem, da vi gospod vrednik in vi čestiti bralci „Mira“ mi gotovo boste privolili, da smem očitno tukaj povedati, kaj da jes po moji ženski pameti od zgoraj izrečenega govora našega šolskega „načelnika“ mislim. (Dalje pride.)

Iz Podgorjan. (Požarna bramba; — v cerkvi vse tiho!) Strah zavoljo požiganja še ni polegel. V najhujšem mrazu in ko je sneg pokrival strehe, niso hodili možje po vesih in stražili zavoljo ognja. Sedaj pa so spet začeli po noči po dva okoli hoditi in stražiti. To je sitno, težavno in žalostno, da zdelani človek še po noči nima pokoja in spanja. Dokaj pametno in hvalevredno je, da se v Šent-Jakobu za sosedne fare napravlja požarna bramba. Zvedel sem, da so pravila že predložili vis. dež. vladi v Celovci, naj jih potrdi. Se ve da je pisano vse po slovenski. — V naši romarskeji cerkvi je že nekaj tednov sem vse tiho, ne slišimo orgelj. Naš občespoštovani, žalibog že penzionirani gosp. učitelj Pečnik so zvečer na cesti zdrknili in tako nesrečno padli, da z roko nič ne morejo. Novi gosp. učitelj, ki so se izšolali v novošegnej pripravnici, pa ne znajo orglati. To je pa vendar čuda: zdaj šolski pripravniki toliko let v šolo hodijo, pa menj znajo, kakor poprej! Z davki preobložene občine morajo zdaj plačevati učitelja, organista in mežnarja. — Ali bi to ne moglo drugače biti?

Iz Borovelj. (S trebuhom za kruhom) podal sem se proti Apačem. Pribarantal sem le malo, zvedel pa veliko, kar tiče našo narodno slovensko reč. Ko jo maham memo Glinjan, me šolarji spodobno po domače pozdravljajo, strmé se čudim od kod ta sprememba, saj še ni leto dni preteklo od tega, kar mi je nek šolski paglavec mesto pozdrava kazal jezik. Prej si slišal: „Kut tak“, — zvečer „Kut morken“, zjutraj: „Kut apend“ in enake spakarije. Prav dobro mi je djalo, da so to grdobo novi gosp. učitelj odpravili. — Na Kočuhi me sreča pismonoša, ki nese „Mir“ nazaj na pošto, rajši kakor da bi ga oddal gosp. M. T. kateremu je list namenjen. Oj, si mislim pri sebi, oj Janez! ostani slovenski Janez, in ne bodi nemški Hanzel; ni lepo, ako rojen Slovenc v nemščino sili in rojen Slovenc, naj ostane Slovenc, naj bi se prilazil na še tako visoko mesto, naj bi postal še celo načelnik krajnega šolskega sveta, in Šmarjeta ostane slovenska, naj bi se nemčurji tudi stokrat prekuenili. — Šmarješčani niso le Slovenci, oni so vneti, rodoljubni Slovenci, saj so prošnjo vložili na vis. c. k. deželni šolski svet, naj se jim dovoli taka šola, kakoršna se je dovolila Šent-Jakobčanom v zgornjem Rožu. Nisem pa mogel zvedeti, ali in kako se jim je ta prošnja rešila. Hotel sem se v krčmi malo oddahnuti in kaj povžiti, — pa rajši jo urno maham preko Živovčnika v Apače, kjer poznam rodoljubnega krčmarja Božiča. Postrežba, jed in pijača — vse mi je dopadlo pri tem rodoljubu in vino mi je tako dišalo, da sem nekaj pod klobukom čutil. Jelo se je mračiti in me opominjati, da je pot v Galicijo še precej daleč. Poslovim se in jo piham proti Galiciji. Med potjo tudi srečam tistega gozdnarja, ki je pred par leti ob času popisovanja sebe in svojo rodovino zapisal med Nemce! Gotovo tega ni storil iz zaničevanja

svojega maternega jezika, temveč ker je to reč premalo premislil ali se bal za ljubi kruhej.

Iz Borovelj. (Šolske stvari.) Bode že skoraj 40 let, kar sem hodil v Borovsko šolo. Bilo je leta 1848 ali 1849, kar pridejo rajni Kapelski dehanť gosp. J. Rabič in cela truma Borovskih velikašev v šolo. Šolarji smo se vsi tresli. Že odraščeni sem še le zvedel, da so Borovski matadorji gosp. učitelja G. Somerja zatožili, da nemščino v šoli čisto zanemarja, in le slovensko podučuje. Preskušnja pa je spričala, da otroci ne znajo samo le izvrstno dobro slovenski, ampak prav dobro tudi nemški. Tudi večina prostih Borovljancev je prosilo, naj šola ostane kakor je slovenska, v kateri se pa tudi naj nemško uči. Tako so nemškutarski velikaši in ves občinski odbor ostali na cedilu, šola je bila slovensko-nemška. In tako je bilo prav: naučili smo se izvrstno slovensko brati, pisati, rajtati, vse sorte spisov narejati. Pa tudi nemško smo se naučili za potrebo in tisti otroci, ki so od nas šli v Celovec na više šole, so lahko in dobro shajali. To je bila stara šola, ko je podučeval en sam učenik in k večjemu še en pomočnik, — to je bila stara šola, ko so otroci le 6 let v vsakdanju in 4 leta v nedeljsko šolo hodili, — to je bila stara šola, ko otroci še niso tako redno šolo obiskovali in starši še niso toliko kazen plačevali ali z denarjem ali z ječo. — Zdaj imamo 4 učenike in zraven še puškarsko-obrtniško šolo; — čast in hvala, da se toliko stori za poduk, omiko in napredek. Jes ne grajam ne šol, ne učenicov, ne šolskih oblastnij, — jes le to pravim in dokazati morem, da smo mi, ki smo v staro šolo hodili in smo zdaj očetje, več znali, kakor naši otroci znajo, da smo mi rajši v šolo hodili in potem, ko smo iz šole stopili, rajši bukve prebirali, se dalje podučevali in se bistrili. Teh misel je tudi velika večina mojih nekdanjih šolskih tovaršev in sedajnih očetov. Mojih otrok so nekteri že šolo dokončali, nekteri še hodijo in nekteri bojo hodili. Odraščeni nemško še precej znajo brati, iz kakega dopisa ali lista pa nič ne spravijo na dan; — da bi kako nemško knjigo vzeli v roko, to je bela vrana; če jih pa priganjaš, ti odgovoré: Kaj bom prebiral, saj nič ne zastopim. Še ni dolgo, kar mi je moja hčerka rekla: Atej! Vi se vedno kregate, da premalo znamo; atej, povejte g. učniku, da naj nas slovensko učijo, bomo se veliko več naučili. — Ja, ja taka je, dajte nam slovensko šolo in šole bojo donašale veliko več zaželjenega sadu! Zatorej mi prosti Borovčiči in očetje šolskih otrok mislimo prošnjo vložiti za slovensko-nemško šolo. Od naših ponemčenih velikašev in privandranih Nemcev, ki veliki zvonec nosijo, je javeljne pričakovati kake pomoči, upanje pa stavimo na visoko vlado.

Iz Žihpolj. (Nova šola; grda razvada.) Otroci iz Golšovega so hodili v našo šolo. Žihpoljčani smo pa hotli, da bi nam ti kaj plačevali, česar pa niso bili volje; toraj otroci iz Golšovega niso smeli naše šole obiskovati. V Golšovskej fari pa je dosti otrok, da se mora tam po postavi napraviti nova šola. Pripoveduje se, da se nova šola odpre že majnika l. 1884. Kdor pa ve, da Golšovska kuracija nima šolske hiše, čudil se bode, kako da je to mogoče? Kako bojo novo šolsko hišo tako hitro postavili? V Golšovem imajo lep farovž, pa nimajo duhovnika; toraj je menda odločeno, da

bode šola v farovži do tistega časa, da se šolska hiša postavi. Farovž je cerkvena hiša; kaj le cerkveni predpostavljeni k temu porečejo. Prej ko ne, da so že dovolili. — Najte, da omenjam neko razvado, ki se mi dozdeva grda in nespodobna. Žihpoljska cerkev je romarska in precej prostorna, tako da imajo farani dosti prostora. Po cerkvi je dosti prostora, pri vhodnih durih je velika gnječa. Tu v moških stolih poseda nekoliko komaj odraslih deklin, tako da morajo sivolasi možje stati zunej stolov. Ljudje se jezijo nad to razvado in posebno se čudijo, da se med temi deklinami nahajajo take, ki se rade ponašajo z nemško liberalno omiko. Vsaj te bi imele vedeti, kaj je prav in kaj se spodobi. Bog daj, da bi te vrstice pomagale, da ne bode treba, kaj več povedati.

Iz Pokrške fare. (Čudni tički: ljudska šola; hvalevredno; vreme.) Prejmite iz kmečke roke nekaj črtic. Pred nekaj tedni sem bil v Železnej Kapli; v Galiciji se malo oddahnem in grem h krčmarju. Nek meni znan kmet ravno praša krčmarja: „Ali ste že dobili slovenski časnik!“ „Dobil ga še nisem, odreže se krčmar, dobil ga pa bom.“ No! sem si mislil, to je lepo, da tu v Galiciji časnike, in to slovenske časnike prebirajo! To je lepo in hvalevredno. „Kteri časnik pa dobivate, vprašam krčmarja, — alite „Mir“ iz Celovca.“ Kaj pa še „Mir“, to je „nemir“, nepokoj, to so farske cajtenge“, se zadere nekdo. Oho! zdaj sem zvedel, kam pes taco moli; tako se je tudi v Galicijo že pripletel tisti nemško-liberalni lisjak! O vi Galičani, ne bodite tako neumni, in ne dajte se slepariti in za nos voditi; liberalni lisjak vam bo marsiktero prav drago kokoš odnesel! Plačam in grem. — Sred vesi mi pa nek znan kmet pripoveduje, da sta oba odbora — občinski in šolski — prošnja vložila za slovensko-nemško šolo, — pa prošnja je menda bila odbita, pa odbora se mislita obrniti na visoko ministerstvo. Zastran šole imamo tudi mi Pokrčani svoje križe. Mi bi radi, da bi se otroci najprej, kakor so gosp. deželni predsednik rekli, učili slovensko moliti, brati in pisati in potem pa nemško. Tako se pa uči nekaj mescev slovensko, potem se pa hitro začne nemški nauk in slovenščina se le toliko prijemlje, kar je neobhodno potrebno, da se učenik in otroci spozumejo. Komaj se je otrok malo naučil slovensko brati ali prav za prav slovensko otrobe vezati, prestopi pa v viši razred, kjer pa trd Nemec podučuje. Vsa slovenščina je potem zgubljena. Starši mrmrajo, pa to samo nič ne pomaga; morebiti da bi kaka prošnja zdala. Čudno, da se naš vse hvale vredni gosp. župan te reči ne poprime. Vse zahvale in česti je pa to vredno, da se naznanila vselej lepo po slovensko oklicujejo. Naš občinski sluga to svojo nalogo kaj lepo opravlja. — Zimo smo imeli dokaj prijetno; vsa znamenja kažejo, da smemo pričakovati dobro letino. Medved je na Svečnico videl nebo oblačno in zunaj brloga ostal, sv. Matija, ki led pobija, ga je dosti našel in ga jel pobijati.

Izpod jezerskega vrha. (Propad kmečkega stanu. O nekem učencu. Planinske zadeve. Vreme.) Spet pošljem nekaj malega vrstic ljubemu „Miru“ v naglici. V Ljubljani izhajajoči vrli „Slovan“ prinaša zanimivi spis dr. Vošnjaka o propadu kmečkega stanu, ki se mi zdi vreden,

da ga tudi jes tukaj na prvem mestu omenim. Tudi za Korošce je vsega premišljevanja vreden, posebno to, kako bi se temu še o pravem času v okom prišlo. Zares tudi jes kličem, kaj bo v kratkem nastalo, ako bodo samo bogatini (tukaj pri nas posebno tako zvana „Union“) posestniki, poprejšnji kmetje pa nekaki hlapci ali boljše sužnji brez domovja in domovine? V teku kacih deset pa tudi še več let jih je tukaj v obliži toliko prodalo svoja zemljišča in tedaj tudi propalo, da je joj! Več morebiti drugi pot. — „Christl. pädag. Blätter“ na Dunaju večkrat kaj čudne reči o novodobnih učencih prinesó. Tudi jes sem slišal nekaj takega, kar ni spodbudno in veselo. Čuje se in govori namreč precej na glas, da je v neki ljudski šoli nek otrok zarad večkratne neubogljivosti nekaj malega kaznovan bil, pa to je bila gola malenkost. O tem zimskem času kakor znano je veliko ledu. Otroci iz šole gredé se radi drsajo. Pri tej igrači se pa večkrat kaj žalega prigodi. In tako se je tudi gori omenjenemu učencu prigodilo, da je na ledu znak padel in rano ali ranico dobil. Domu pridši pa lažnjivo pové, da jo je v šoli dobil. Zatem je nastala tožba, ki pa, kakor pravijo, starešem tega šolarja ne dela preveč časti itd. — Planina, Potok imenovana, lastnina kneza Rozenberga, ki je pod Košuto, in sega v Selsko in Koroško stran, je bila 18 p. m. v najem dana. Dobil jo je znani seljan Ogriz z imenom (ali pa Trkelj) precej drago, pravijo da za 70 gld. in še več. Planina „dolga njiva“ pod Košuto bo pa, kakor se sliši v vigredi na prodaj postavljena. — Vreme je spet lepo pa mrzlo. Zjutraj in zvečer je kaj lepa zarija videti. Vetrov ni, samo 15. p. m. je jug potegnul in nekaj malega snega vsul, tako da se more spet za silo voziti.

Blizo Št. Janža pri Mostiču. (Šola v Šent-Lipšu; — stara basen; — nehvaležni sin.) V 2. številki letošnjega „Mir“-a se je nekdo čudil, da fara Šent-Lipš ne šteje nobenega družnika Mohorjeve družbe. V resnici je to čudno: ta fara je trdo slovenska, ljudje so pristni Slovenci, v cerkvi se božja beseda oznanuje samo slovenski. Kdor pa pozna tamošnje razmere, ne bode se temu čudil. Otroci so vsoljani v Šmartno pri Frajdenubergu in ta šola je trdo nemška. Starih ljudi malo kdo brati zna, mladi znajo le nemški, — kdo bode toraj k družbi pristopil in njene bukve kupoval, da bi se po hiši porivale in trgale? Kedar se bode beseda spolnila, katero so spregovorili č. g. deželni predsednik baron Schmid v deželnem zboru: da se slovenski otroci v šoli morajo učiti, slovensko moliti, brati in pisati, — kedar se ta beseda izpolni, — potem bojo za slovensko ljudstvo, za slovenski uk, za omiko in napredovanje dozda zaostalega slovenskega naroda navstali boljši časi. — Da se pa nemščina po šolah tako silno povišuje in razširja, slovenska materna beseda pa zanemarja in v kot postavlja, pride nekaj odtod, ker med nami Slovenci naseljeni tujci veliki zvonec nosijo. Godi se nam po starej basni, ktera pripoveduje, kako da je jež dobro lesico, ki ga je usmiljeno sprejela v svojo votlino, nehvaležno splačal. To pa dalje pride odtod, da slovenski starši sami preveč silijo v nemščino. Lepa in dobra je nemška beseda in srečen, kdor jo zna; pa še veliko lepša in boljša je prava krščanska omika, ktero si pa celi narod le pridobiti zamore na

podlagi maternega jezika. Rajni knezoškof Slomšek so takim abotnim staršem rekli: „Ne bodite šalo-barde; ne silite preveč v nemščino; ponemčeni otroci bojo vas po nemško kleli, vi pa bote po slovensko solze točili.“ Bog hotel, da bi se tako ne godilo! Ravno v Šent-Lipšu stoji daleč okoli dobro znana in hvaljena Streicherjeva hiša. Cela hiša je trdo slovenska in cela rodovina široko okoli od nekedaj slovi zavoljo lepega slovenskega petja. Pa kaj je ta poštena slovenska družina doživela? Saj je tudi „Mir“ povedal, da ji je ravno predvečer pred božičem pogorel velik skedenj. Velika nesreča je to, pa še večja je zavoljo tega, ker sum leti na sina, da je zažgal! Sodnijska preiskava bode resnico že spravila na dan. Slovenci ostanite Slovenci, zvesti Bogu, cesarju in domovini!

Iz Velikovške okolice. (Boj za železnico.) Velikovčani se poganjajo za železnico iz Kranja čez Jezerski vrh na Železno Kaplo, Doberloves in Velikovec. Celovčani se poganjajo za železnico od Trbiža skoz Ljubelj na Celovec. Železnica je res imenitna naprava, zato je imata oba — Velikovec in Celovec — prav, da vsak navrača vodo na svoj mlin. Gosp. Schütz, tajnik našega kmetiškega društva, in ž njim tudi društvo se je pri tej zadevi dobro opeklo. Imenovani gospod je tudi odbornik mestnega odbora v Celovci in je v nekem zboru krepko govoril za železnico na Celovec in sicer je govoril prav osoljeno. To pa je naše sosedne meščane tako razdražilo, da so in corpore, to se pravi: vsi ob enem izstopili iz kmetiškega društva, kar je temu društvu gotovo velika škoda. Jes se v to reč nočem vtikati, pa le to pravim: Ni dobro, da se uradniki vtikajo v vse sorte reči. Gospod Schütz je zveden in živ mož, naj dela za reči, ki spadajo med naloge kmetiškega društva. Dosti ima s temi rečmi opravljati. Posebno bi mu kot Slovence priporočal, naj si prizadeva slovenskega jezika se naučiti. Veliko ima kot tajnik s slovenskimi kmeti opravljati in občevati. Kot nemškoliberalcec je gotovo že bral in slišal, kako se slovenskim kmetom rado očita, da so za nemškimi daleč zaostali na vse strani. Kako lepo pa tudi potrebno bi bilo, da bi pri svojih zborovanjih tudi zamogel, proste slovenske kmete podučevati. Potrebno bi tudi bilo, da bi društvo slovenskim družnikom izdajalo kmetiški list v slovenskem jeziku. Saj tudi slovenski kmetje plačujejo svojo letnino, in društvo bi pri listu, ki družnike podučuje, ne imelo toliko marati, akoravno kako škodico trpi.

Iz Šmarjete pri Velikovcu. (Kdo je zmrznil? Nemški šulferajni.) Dopis iz Trušenske okolice popravite! Brizgalnica ni bila zamrznjena, ampak požarna straža na Mostiču je menda zmrznila. — V Šmarjetski okolici, v Šent-Jurji na Vinogradah, na Želinjah, v Malem Šent-Vidu godijo se čudne reči. Smo na nemško-slovenski meji — ni čuda, da nemškoliberalci delajo na vso sapo za razširjavo nemškega šulferajna! Cesar so želeli, so dosegli. Občinski tajnik Važenberske občine, Šmarjetski učitelj in še en dohtar iz Dunaja, so jih lanskega leta precej najeli, posebno v Šmarjetski fari, nekatere na Želinjah, Šent-Jurčana pa le samega župana Markica, po domače „Tonija“, sicer marljivega, obče spoštovanega moža, menda jim je tajnik Janez preveč na ušesa trobil! Vrlega načelnika krajnega šolskega sveta po domače „Piukeča“ niso

dobili! Hudo nas boli in silno močno nas peče, da so Šmarjetski učitelj Andrej Pokeršnik, nekdanj vnet rodoljub, ker Dijekšan, obrnili slovenske materij hrbet ter pristopili šulferajnu. Andrej!

„Na Dijekšah je fletno,
Šo bele cesté!
So zale deklíce,
Je škoda za té!

Kaj dela politika.

Ker državni zbor zboruje, politika bolj miruje. Imenitno je, da naš svitli cesarovič Rudolf s svojo soprogo Štefanijo potuje na Jutrovo do Carjegrada. Svitli cesarovič obišče tudi srbskega kralja Milana in se vrne skoz Rumunsko in Ogersko domu. — V državnem zboru delajo prav marljivo posebni odbori. Odbor, ki ima v red spraviti letno plačo duhovnikov, je svoje delo dokončal in določil sledeče plače za Štajersko, Koroško, Kranjsko, Solnograško in Tirolsko: V glavnih mestih župniki 1000 gold., kaplani 400 gold.; v mestih, trgih in toplicah župniki 800 gld., kaplani 350 gold., na družih farah župniki s sistemizovanimi kaplanijami 700 gld., kaplani 300 gld., župniki brez kaplanov 600 gld. Provizorji praznih župnij dobivajo svojo plačo iz religijskega fonda v razmeri s kongruo po 30 do 60 gld. na mesec.

Pokojnine se imajo plačevati iz župnijskega premoženja, in ako to ne zadostuje, iz religijskega fonda ali državne podpore. Najviša za župnike je 600 gld., za kaplane 400 gld., najnižja 300 gld. Minister Conrad s temi odsekovimi sklepi ni zadovoljen, temveč bi raji videl, da še ostane pri vladnem po Stremayrji predloženem nasvetu, po katerem so plače veliko nižje odmerjene; levičarji Conradu pritrde, pa večina bo gotovo glasovala za odsekove predloge. Posl. Lienbacher in več konservativnih poslancev so predložili državnemu zboru pet za kmečki stan zelo imenitnih predlogov. Skrajni čas je, da se kaj stori za duhovniški in kmečki stan! — Komur je mar za red, premoženje in življenje, ta bode visoki vladi pritrdil, da je jela ostrej postopati proti anarhistom. Zapri so jih že nekaj na Dunaji, v Budapešti in Zagrebu; menda njihova zveza sega v Švico. — Madjari in Hrvati se čedalje bolj pisano gledajo; Hrvati še na razstavi v Budapešti nočejo domače robe nič razložiti; mislijo sami svojo razstavo napraviti v Zagrebu. — Opozicija proti ministerstvu Tissovemmu vedno bolj raste in bode pri volitvah na vse kriplje delala proti vladi. — Slovensko štajerski poslanci gg. Gödel, Rajč in dr. Vošnjak so bili pri gg. ministru Taaffe-ju in Conradu in jima razkrili, kako se Slovincem na Štajerskem godi. Oba sta obljubila pomagati in sta spet zatrdila, da je ministerstvo resnične volje, vsem narodom dati enake pravice. Gg. Nischelwitzer, dr. Wran in Lax ti zastopajo v državnem zboru take okraje, kjer prebivajo tudi Slovenci; pa noben izmed njih nima glasu za svoje slovenske volilce. To je žalostno!

Na Nemškem se skoraj snide državni zbor, kateri se bode pečal s prav imenitnimi rečmi. — Rusija in Nemčija, ktere ste bile med seboj nekako mrzle, se spet približujete. — Na Francoskem je rudeče ministerstvo v denarnih za-

dregah, v vednem strahu pred anarhisti in delalci in tudi iz otoka Madagaskar dohajajo žalostni glasi. Sjano seme se že cimi. — V Italiji misli ministerstvo odstopiti, ker mu je zastran šolske postave nekaj spodletelo. — Sv. Oče Leo so kardinala in Poznanskega nadškofa Ledohovskega imenovali za tajnika pri komisiji oni, ki prošnje rešuje. Moral toraj bo stalno stanovati v Rimu; morebiti da to pomaga vozeli razrešiti rimsko-nemškega prašanja. — Na Angleškem je ministerstvo Gladstone nezaupnici srečno ušlo; tudi dohajajo iz Afrike boljše novice. Angleški general Gordon je krivega preroka Mahdija za vladarja spoznal in mu dovolil, da sme z nesrečnimi črnimi sužnji še dalje barentati. Prav po kramarsko! — Na Turskem in v Srbiji se delajo priprave za slovesni sprejem našega cesaroviča Rudolfa. — Srbski kralj se bode letos dal kronati.

Gospodarske stvari.

Kaj je storiti, ako se noče zместi?

Gospodinjje večkrat tožijo, da se njim v pinjo vlita smetana dolgo v maslo ne spremeni; temu je krivo nesnažnost posode, ali bolezen živine. Ako je bolezen vzrok, naj se da bolni živini zjutraj 2 unci antimona in 3 unce korijandrovih osvalkov z belim siropom. Kadar bolna žival to zavžije, naj se jej koj polič vode in 1 masele kisa (jesiha) piti da, in k temu se še pridene 1 pest soli. Da se v pinji prej in rado zmede, deni na 10 bokalov smetane eno žlico pinjena, ali 1 lot drobno stolčenga galuna, ali 1 lot v vodi raztopljene soli. — Da bo sirovo maslo lepe rumene barve, deni prej ko začneš v pinji mesti na 10 bokalov smetane pol žlice soka stlačenega rumenega korenja. V eni minuti naj se 130krat enakomerno vdari, pinja pa naj bo le na pol napolnena. Ako je preveč vroča smetana, tedaj so tolste kroglice preveč tekoče in oljnate in se ne morejo sprijeti, ravno tako se ne združijo, če so preveč mrzle. M. Bobnar.

Za poduk.

Iz Celovca. Pustno nedeljo se je v vseh farnih cerkvah bral tretji pastirski in postni list našega milostl. g. knezoškofa. V jedrnatej in krepkej besedi razvijajo viši pastir te le glavne misli in nauke:

Danešnje dni se dopolnuje, kar je rekel naš Gospod: „Ker bo hudobija obilno naraščala, omrznila bo ljubezen pri mnogih.“ Nek nemiren duh vlada po svetu in se vojskuje zoper Boga in zoper ljudi. Zmirom bolj strašne, obžalovanja vredne dogodbe in prikazni nam kakor blisk v temni noči razsvitlujejo odprto brezno, v katero sedanji rod ne videč dirja in se bo pogreznil, ako se ne obrne k Bogu. Kot verne kristjane nas tolaži sv. vera in nas uči, da pri vseh teh zmešnjavah stari Bog v nebesih še na svojem prestolu sedi in še zmirom svet po svoji previdnosti vlada. On bo po svoji modrosti vravnal vse tako, da bode Njemu k časti, nam pa k zveličanju. Da pa za zveličanje svoje duše skrbimo, nas sv. cerkev tako resno in ljubeznjivo ravno ob postnem času opo-

minja. Skoz 40 dni nam stavi pred oči Zveličarja, kako On gre v bridko trpljenje in smrt. Vrh Golgate nam pokaže pri opraviču na veliki petek znamenje odrešenja in nam kliče: „Glejte les križa, na katerem je viselo zveličanje sveta.“ — Med tem, ko nas cerkev opominja na pokoro, katero je Zveličar za nas prevzel in opravil, nas pa ves čas napeljuje, kako naj tudi mi od svoje strani pokoro delamo, da očistimo in posvetimo svoje duše iz neskončnega zaslužnja Jezusa Kristusa. V ta namen nas opominja, naj radi in pobožno opravljamo križev pot, naj še bolj goreče molimo, obilnejšo miloščino delimo, zapove ojustrejši post in ponavlja oistro zapoved, da imajo vsi v velikonočnem času zakrament sv. pokore in presv. rešnjega Telesa vredno prejeti. Po krščanskej šegi in cerkvenej zapovedi se ne smejo o sv. postnem času napravljati posvetne veselice, ampak tiho ima biti vse in mirno, da bi se duh pokore ohranil in utrdil. Pa ravno ta zapoved se dandanes z nogami tepta. Po mestih in po vaseh nočejo več pretrgati svojih skoro vsakdanjih veselice in hrupnih kratkočasov, tako kazijo in grdijo tihi čas žalovanja in pokore. Zmirom bolj se ljudje udajajo poželjivemu in razsipnemu življenju in zato ne marajo več za svete čase ne za krščanske čednosti. Pred to neporedno, pregrešno in pogubljivo poželjivostjo, katera staro kerščansko navado žali, tihi čas pokore draži, ljudi v časno in večno nesrečo poriva, svarijo knezoškof svoje verne ter jih opominjajo: „Vtisnite si v sree in v spomin, pa ubogajte, kar je prosil in svaril sv. apostelj Peter: „Preljubi! prosim Vas, kakor ptujce in popotnike, zdržite se mesnih želj, katere se vojskujejo zoper dušo.“ S primernimi poudki razlagajo od besede do besede aposteljnove nauke kot vodilo za naše življenje. To poželjivost, tako pravijo ob konci pastirskega lista, je treba omejiti in ukrotiti, potem bode zopet boljše v mestih in po deželi. Lenoba in poželjivost rastete z nevero vred na enem in istem drevesi, po njih človek omehkuži in uboža, pravi sv. Tomaž Akvinski. Poželjivo srce se nasititi ne da; več uživa, bolj ga žeja. Ta neukrotljivi in vedno poželjivi nemir tira ljudi noč in dan od ene veselice do druge, od ene zabave do druge. Vsakovrstne potrebe, katerih ljudje popred poznali niso, najdejo tako svojo pot do najbolj oddaljene hiše ali kočee. S tem pa se spodkopava in slabi domače blagostanje, ker razuzdana poželjivost vsem potrebam ustreči želi in nikar ne dopušča, da bi ljudje pametno gospodarili in s previdno varčnostjo za čas sile in primanjkanja česar si prihranili. „Kakor prišlo, tako prešlo“, ta stara resnica se vsak dan ponavlja. Ko pa so taki lahkoživci po svoji razsipnosti vse zapravili in jim vsled pomanjkanja ni več mogoče, po svoji poželjivi razvadi živeti in uživati: potem začnejo slepariti, lagati se, goljufati in še celo hujše reči uganjajo! Marsikateremu predsedu življenje, katero mu nobenega veselja, nobene prijetnosti več ne obeta. Ker pa brez tega živeti ne more, v pregrešnej svojevolji silama konča nesrečno življenje. Ne pretiram nikar, ljubi moji! Vse to je gnjili sad tiste poželjivosti, ki dandanes povsodi vlada, vse te žalostne prikazni niso več redka znamenja naših časov. Ako se dandanešnji kaj iznajde

ali kaj napravi, kar utegne ljudi zares rešiti iz revščine in nevednosti, ali kar zamore ljudem življenje olajšati in olepšati, ali kar v resnici pravo omiko in družinsko življenje podpira in pospešuje, kdo bode temu ugovarjal? In tako tudi jaz Vam iz vsega srca privoščim, da se vsikdar spodobno razveseljujete in vsako nedolžno veselje uživajte po besedah sv. aposteljna Pavla: „Veselitate se vedno v Gospodu, še rečem: veselitate se! Vaša spodobnost bode vsem ljudem znana: Gospod je blizu.“

Smešničar.

V nekem trgu je kovača, ki ni imel dovoljenja konjev podkovati, žandar dobil, ravno ko je nekega konja na tihem podkoval. Žandar ga vpraša, kje ima dovoljenje konje podkovati; in ta mu odgovori: Gospod! postava prepoveduje le konje podkovati, jes pa sem ravno eno „kobilu“ podkoval.

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem: Svet se obrača in ž njim tudi ljudje. Ko je sedanji deželni predsednik gosp. baron Schmid bil imenovan, naši nemško liberalci niso ga bili dokaj veseli. Minulo je komej par let in zdaj je vsa druga. Minuli pust so bile pri deželnem predsedniku tri veselice, kakor poprej še nikoli tako. Dve veselici ste bile ob sobotnih večerih in ena pustni ponedeljek. Gostov je bilo vselej vse polno in vsi židane volje. Kako se svet obrača. — Sviti cesarovič Rudolf je neki obljubil, da pride v Celovec, ko se bode letos musej „Rudolfinop“ slovesno odprl. Slava! — Tukaj je umrl vitez Leopold Gröller, nadčastnik v 93. l. starosti. Njegova brata sta bila Karol, ki je umrl v Gradu star 92 let in Franc, ki je umrl lansko leto v Celovcu v 94. letu starosti. Najmlajši jim je toraj nasledoval letos 93 let star. Vsi trije so bili vojaki, ter imeli križce zaslug (Kronenkreuz) še iz nekdanje francoske vojske — Grad Freienthorn med Celovcem in Krivovrbo je kupil za 100.000 gld. grof Westerholt-Gusenberg na Švabskem. — V Celovcu prvo c. k. kor. društvo vojaških veteranov lepo napreduje. Kakor letno poročilo kaže štelo je društvo konec leta 1883 častnih udov 89, podpornih 87 in pravih udov 493. Dohodkov je imelo 2580 gl. 5 kr. Stroškov pa 2540 gl. 47 kr. Med temi se je izdalo za ozdravljenje 99 bolnikov 743 gld. 30 kr., za pogrebe 21 mrličev 892 gld. 70 kr. in za podporo 69 družnikov 202 gld. 50 kr. — Celo društveno premoženje konec leta 1883 znaša 12.523 gld. 47 kr., med tem je 3025 gld. 29 kr. za sirotno zalogo (Waisenfond). V minulemu letu se je društveno premoženje pomnožilo za 497 gld. 21 kr. Dobro! — Eden najprvih razširjavcev nemškega šulferajna na Koroškem je c. k. profesor dr. Grawein. Spisal je nekaj in prejel od ruskega cara sv. Anin red tretje vrste. Ali to ni čuda? — V tukajšnji cerkvi pri sv. Duhu je nekdo na steni visečo podobo rožne D. Marije ob vse svetinje in dragocenosti oropal. — Tisti slepar A. Božič, ki je več ljudi, posebno duhovnikov osleparil, je bil pri porotni sodnji obsojen za 2¹/₂ leta v ječo.

Na Kranjskem. V Novem mestu so za župana izvolili g. dr. Albina Poznika, rodom Korošca, namesto g. Kmetiča, ki se je v Celje preselil in tako naglo umrl. Nadejati se je, da bode nov župan kot znan odličen narodnjak zvesto čuval naše svetinje in se vedno oziral na naš blagor, kakor je to vestno spolnoval njegov prednik. — Med prosilci za nemško mestno šolo v Ljubljani, katerih je celih 114, nahajajo se, kakor se pripoveduje, tudi taki, ki nemški skoro ne znajo. Tako se je pravilo, da je to podpisal ali marveč dal podpisati nek služabnik, ki zna le par besedic nemški, žena njegova pa prav nič. Za nabiralce podpisov pa je bil neki posebno dober in dovoljen in to zato, ker ima sedem otrok, kar nekaj izda. Deželni šolski svet bo take podpise gotovo dobro prerešetal. — Kako nesrečna pijača je žganje, kaže to-le: Na Studenčicah pri Sori je 24 let star oženjen krojač Janez Luštrek zmrznil. V mraku je nesel nekaj zgotovljene obleke v hribe. Ker ga ni bilo ponoči nazaj, ga gre žena drugo jutro iskat, ter ga najde na samem čez pot ležati — že trdega. Nesrečno žganje je bilo spet krivo! Na Korenu je nek drvar iz Kranjske gore vračajoč se iz Koroškega zmrznil. Mož se je bil žganjčka navlekel, in ko so ga našli, je bil ves trd in otrpjen. Nesli so ga v hudo zakurjeno sobo in ljudje pravijo, da je še le tam umrl, ker so ga prenašlo na gorko prinesli. O to nesrečno žganje! — V Ljubljani je čedalje več takih, ki na duhu bolehajo in pešajo, tako da je jelo na Studencu zmanjkovati prostora za nje. Kaj je vzrok, da toliko ljudi peša in oboli na duhu, se lahko misli, trditi se pa ne da. Ali morda tudi nesrečno žganje? Do zdaj je bilo takih bolnikov več iz mest, zdaj so pa jeli prihajati čedalje bolj pogosto tudi iz kmetov.

* (Banka „Slavija“) sklenila je v mesecih oktobra, novembra in decembra 1883. leta 13.550 novih zavarovanj za kapital 15.861.200, gld. 50 kr., za kar se jej je plačalo zavarovalnine in pristojbin 455.618 gl. 38 kr. Za škode se je izplačalo v tem času 209.267 gld. 46 kr. Od bančnih kapitalij bilo je v navedenem času naloženih 231.721 gld. 9 kr. v 32 založnicah in 618.584 gld. 17 kr. izposojenih na hipoteke. Denarni promet glavne blagajnice znašal je v tej dobi 3.197.564 gld. 35 kr. Gasilne brigadnice oddala je banka 4 občinam. Od 4. jan. do 31. decembra 1883 bilo je na novo sklenjenih 66.443 zavarovanj za kapital 69.143.670 gld. 79 kr. proti zavarovalnim in postranskim plačilom 1.793.023 gold. 19 kr. Za škode izplačalo se je v tej dobi 707.089 gld. 76 kr. Samoupravna društva za zavarovanje užitkov in pokojnin postajajo čez dalje bolj priljubljena. Pristopilo jim je namreč do konca decembra 1883 že 770 členov, ki so zavarovali užitkov in pokojnin 143.632 gld. 8 kr. in upisali ulog 579.420 gld. 14 kr. Zastopniška pokojninska zaloga imela je do konca 1883. leta 39.506 gld. 6 kr. premoženja.

Na Štajerskem. Iz več krajev slovenskega Štajerja se pritožujejo, da se pri mnogih c. k. poštah postajah izključljivo le nemške tiskovine dobivajo. Naši gg. poslanci naj torej prilično budgetne debate g. trgovinskega ministra radi tega interpeljujejo in zahtevajo, da naj se poštним vodstvom strogo zaukaže, da nemajo pri razpošiljanju poštah tiskovin na posamične zahteve nemškutar-

skih poštних uradnikov celo nič ozirati, marveč na vse dvojezične pokrajine razpošiljati edino le dvojezične tiskovine. — Kakor se sliši, tudi po Koroškem poštni uradi kaj neradi dajejo dvojezične tiskovine. — Dr. Drausserer so začeli imenovati na Štajerskem vse nemčurje, ker imajo njih srce „draussen“ t. j. kje v Raichu zunaj naše dežele. Taki dr. Drausserer je menda tudi znani prof. Nagele, ki vse svoje moči za to napenja, da bi se povsod „šulferajni“ napravljali. Ker so mu tukaj njegovo rogoviljenje zaprečili, se sedaj obrača celo na Amerikance. V listu, ki v New-Yorku izhaja, sili Amerikance, naj za sveto božjo voljo podpirajo nemški „šulferajni“ v Avstriji in naj v ta namen povsodi po Ameriki osnujejo „Ortsgruppen.“ V take „Ortsgruppe“ naj bi se najprvo v New-Yorku zbralo in družilo vse, kar ima um in srce za nemški narod in za Avstrijo, od Slovanov in Madjarov zatirano! Tega pa ne pove, da je v šolah in v uradih večidel nemški jezik gospodar. — Žganjopitje se na Štajerskem grozno širi. Ranjki dr. Ulaga je zadnje nedeljo svojega življenja o tem pridigoval tako ojstro pa tudi milo, da mu je žalosti in jeze srce počilo. Tako se je govorilo o njegovi smrti. Poslanci na Dunaji naj si to kugo vendar enkrat ogledajo ter jo zatirajo. — Pri sv. Lovrenci so odpravili občanje iz šole nemško slovnico na predlog g. Čuša, ker so se pritoževali stariši sami, da je omenjena slovnica pretežavna za čisto slovenske učence. Slava tako odlični zavednosti! — Ni davno, kar se je prejšnji župan Novomeški g. Kmetič iz Kranjskega v Celje preselil. 12 febr. obhajal je svojo poroko v Pletrovčah v žalski fari; kmalu potem začel bolehati, dokler za mrtudom, 24. febr. umrje. Naj počiva v miru! — Iz Celja se „Slovenec“ poroča: Več sleparjev se klati po Spodnjem Štajerskem, ki pa utegnejo prekoračiti meje naše dežele ter poskusiti tudi pri Vas svojo srečo, če je že niso. Eden nagovarja kmete, naj zavarujejo svoje hiše pri graški zavarovalnici; toda siromaki so se nevedoč zapisali neki angleški banki, ki njim zdaj s tožbo grozi, če takoj ne vplačajo, kar so obljubili. Tudi je tolst žid iz Gradca, ki ponuja robo za obleko, robce itd. po nizki ceni; vse blago pa ni nič vredno. Ta se hvali, da je po farovžih napravil veliko dobre kupčije; zahaja pa tudi v druge hiše. Varujte se toraj zapeljivih barantačev; saj imate poštene štacunarje doma.

Na Goriškem. Odsek c. k. kmet. društva v Gorici je predlagal: 1. naj se vsaki narodni šoli, na kateri se poučuje tudi o kmetijstvu, brezplačno doloži „Gospodarski list“. 2. Naj se zopet ponovijo začasni kmetijski tečaji za narodne učitelje na goriški kmetijski šoli, kakor leta 1875 in 1876; 3. Naj se priskrbe gmetne podpore z uredbo šolskih vrtov; kakor tudi, naj se učiteljem podelé primerne nagrade. 4. Da se imenuje za vsak okraj po eden nadzornik iz kmetijskih društvenikov, kateri bodo imeli poročati o kmetijskem pouku v narodnih šolah. Pripoznava se nujna potreba posebnega kmetijskega berila. Kedaj bo pa naše kmet. društvo na Koroškem enake predloge stavilo za nas Slovence?

Na Ogerskem. Prošnje za pomiloščenje Majlatovih morilcev Sponge, Pithelya in Bereca niso cesar uslišali. Vsled tega so jim naznanili smrtno obsodbo in so jih obesili. Pomiloščenja se

je najbolj nadjal Berecz in je ves čas strašno divjal po ječi. Sponga in Pithely sta osodo bolj z voljo prenašala. Spongova teta je nedavno sodniji izročila pismo, v katerem je prosila za pomiloščenje svojega nečaka; ako bi se pa to ne zgodilo, naj ji vsaj dajo obleko in druge reči njegove. Zdj bode imela priliko, te reči dobiti, ako je sodnija uslišala njeno prošnjo; menda bodo ubožni ženi ljubše, kakor malopridni Sponga sam. Pač žalostno!

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Častita mašnika iz Jezusove družbe v Št. Andražu in sloveča slov. misijonarja P. Frančišek Doljak in P. Tomaž Lempelj bota imela od 16. do 24. marca sv. misijon v Tinjah.

Do 5. prihodnjega mesca so razpisane fare: Čajnce, Sele, Preblje, Št. Jurje pri jezeru in Kraig.

Č. g. Ig. Wipfler je iz Malnice prestavljen za provizorja v Kamnogorico in Kraj.

Loterijske srečke

Gradec	47	24	8	76	53
Trst	46	71	2	40	84

Tržna cena

po 1/2 hektolitrih.

I m e.	Celovec		Št. Vid.		Velikovec		Žel. Kaplja.		Wolsberg		Trg		Belak		Pliberk	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenica	3 67	3 65	3 60	3 66	3 94	3 75	4 10	3 69								
Rž	3 4	3 35	2 90	3 17	2 70	3 25	3 20	3 7								
Ječmen	—	2 50	2 40	2 68	—	2 65	2 70	2 56								
Ajda	2 44	2 85	2 40	2 74	—	—	2 50	2 69								
Oves	1 48	1 50	1 53	1 52	1 45	1 60	1 60	1 56								
Proso	—	—	—	—	—	—	—	—								
Pšeno	4 42	—	—	4 62	—	—	4 90	4 91								
Turšica	2 35	3 10	2 45	2 56	2 5	2 50	2 70	2 56								
Grah	—	—	—	—	—	—	—	—								
Leča	4 27	—	—	—	—	—	—	—								
Bob	—	—	—	—	—	—	—	—								
Fizol bel	—	—	—	—	—	—	—	—								
„ rudeč	—	—	—	—	—	—	—	—								

V Celovci se prodaja biren pšenice po 6 gld. erži 4 gld. 96 kr., ovsu po 2 gld. 48 kr., ajde po 4 gld., sirka po 3 gld. 90 kr., pšena po 8 gld. 50 kr., leče po 8 gld. 25 kr. Jaje se dobi po 5 do 6 za 10 kr. Vse uno je pri starem.

Dražbe ali licitacije.

Pri c. kr. sodniji:

17. marca v Železnej Kapli Pirkartjevo pohištvo 300 gold. 11—12.